

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-7 У. 20598/18
Дана 03.03.2022. године
Б Е О Г Р А Д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд у већу састављеном од судија: Наде Балешевић, председника већа, Весне Слијепчевић и Весне Мартиновић, чланова већа, уз учешће судског саветника Весне Апарац, записничара, одлучујући у управном спору по тужби тужиоца А.А. из ...,, поднетој ради поништаја решења туженог МИНИСТАРСТВА ПРАВДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, Београд, број 080-00-00318/2017-26 од 12.10.2018. године, у правној ствари промене у регистру, на нејавној седници већа одржаној 03.03.2022. године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба СЕ ОДБИЈА.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним решењем одбачен је захтев тужиоца за упис у Регистар цркава и верских заједница Православно - Старокатоличке цркве у Србији, због формалних недостатака.

Тужбом, поднетом Управном суду 13.11.2018. године, тужилац оспорава законитост решења туженог органа зато што у акту није правилно примењен закон, други пропис или општи акт и зато што је из утврђених чињеница изведен неправилан закључак у погледу чињеничног стања. Наводи да је туженом органу дана 25.12.2017. године, поднео захтев за упис “Православно – Старокатоличке цркве у Србији” у Регистар цркава и верских заједница, на основу члана 18. важећег Закона о црквама и верским заједницама, те да је током поступка уписа, уредно и у року одговарао и достављао документе које је тужени тражио. Истиче да га је тужени орган дописом од 03.09.2018. године, позвао да, између осталог, уреди документацију у погледу назива верске заједнице чије се регистровање захтева, и то тако што ће се из назива цркве, односно верске заједнице брисати реч “Православно“, имајући у виду одредбу члана 19. Закона о црквама и верским заједницама. Сматра да тужени орган нема право да захтева измену назива цркве, односно верске заједнице која је у поступку регистрације, само зато што њен назив садржи издвојену реч “Православно“, те је туженом

27.09.2018. године упутио одговор у ком је изнео све релевантне чињенице, ставове Европског суда за људска права, праксу појединих земаља Европске уније у погледу регистрације и деловања верских заједница, као и образложења из којих се недвосмислено види да су све правне норме на његовој страни, па је јасно да је “Православно – Старокатоличка црква у Србији” испунила све услове за упис у Регистар цркава и верских заједница под тим називом. Сматра да је тужени орган дискриминаторно поступио према “Православно — Старокатоличкој цркви у Србији”, не одобливши њену регистрацију под тим називом, с обзиром да је у Регистар цркава и верских заједница раније уписано око десет цркава које су у својим називима имале идентичне речи из назива тада већ уписаних цркава, а што је тужилац у допису од 29.09.2018. године детаљно и аргументовано образложио. Налази да тужени орган погрешно тумачи одредбу члана 19. Закона о црквама и верским заједницама и да навод туженог да су баптистичке цркве доставиле решења о уписима у претходне регистре цркава, није у овом случају уопште релевантан будући да се ради о издвојеним случајевима који Законом о црквама и верским заједницама, ни Правилником о садржини и начину вођења Регистра цркава и верских заједница, нису уопште предвиђени. Такође, наводи да су у Регистар цркава и верских заједница уписане, између осталих, и поједине цркве које имају идентичне речи у својим називима, а да притом нису прилагале било каква решења о упису у претходни регистар. Указује да, будући да Закон о црквама и верским заједницама и Правилник о садржини и начину вођења Регистра цркава и верских заједница, не предвиђају могућност другачијег третмана верских заједница које доставе решења о упису у претходни регистар, од оних које та решења не доставе, когентна одредба члана 19. Закона о црквама и верским заједницама је, ранијим уписима у Регистар цркава и верских заједница, очигледно кршена у више наврата и то у корист верских заједница. Истиче да је тужени орган прекршио одредбу члана 20. став 5. Закона о црквама и верским заједницама, јер приликом одлучивања није узео у обзир одлуке Европског суда за људска права, као и праксу појединих држава Европске уније када се ради о регистрацији и деловању верских заједница које је тужилац изнео у допису од 29.09.2018. године. Даље наводи да тужени орган није образложио ни да ли је и на који начин ценио архивску документацију коју је тужилац поднео током поступка, а која недвосмислено говори да је бивша “Старокатоличанска - Западно Православна црква” била регистрована црква по претходним прописима, што значи да је и верској заједници са издвојеном речју “православно“ у називу раније била дозвољена регистрација. Предлаже да суд тужбу уважи, оспорено решење поништи и предмет врати надлежном органу на поновни поступак и одлучивање.

У одговору на тужбу, тужени орган је у свему остао код разлога из образложења оспореног решења и предложио да суд тужбу одбије.

Решавајући овај управни спор, без одржавања усмене јавне расправе, сагласно одредби члана 33. став 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник” бр. 111/09), и налазећи да је предмет спора такав да очигледно не изискује непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, те испитујући законитост оспореног решења у границама захтева из тужбе, у смислу одредбе члана 41. став 1. истог Закона, оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списка предмета ове управне ствари, Управни суд је нашао да тужба није основана.

Према стању у списима и наводима из образложења оспореног решења Православно-Старокатоличка црква у Србији, је преко А.А. из ..., овде тужиоца, доставила Министарству правде 17.08. и 02.10.2018. године, допуну захтева за упис Православно-Старокатоличке цркве у Србији, у Регистар цркава и верских заједница, у поступку који је започео подношењем захтева 25.12.2017. године и 09.01.2018. године. У прилогу захтева доставио је оснивачки акт Православно-Старокатоличке цркве у Србији од 26.11.2017. године, два примерка Статута Православно-Старокатоличке цркве у Србији од 26.11.2017. године, записник са оснивачке Скупштине од 26.11.2017. године, одлуку о именовању заступника Православно-Старокатоличке цркве у Србији од 26.11.2017. године, податке о сталним изворима прихода Православно-Старокатоличке цркве у Србији, потврду Међународне уније народних Старокатоличких Цркава Православно-Старокатоличког Генералног Викаријата Св. Метода број: П 151-2/17 од 26.11.2017. године о намери уступања пословне имовине, потврду Међународне уније народних Старокатоличких Цркава Старокатоличке провинције св. Кристофора Републике Хрватске од 30. новембра 2017. године, којом се потврђује да се Православно-Старокатоличка црква у Србији налази у пуном духовном јединству са црквама окупљеним у ову Црквену провинцију и да је у пуном духовном јединству са црквама окупљеним у Међународну унију народних Старокатоличких цркава, Декрет топз. дг. Леонарда Бега, старокатоличког бискупа рапског од 1. јуна 2014. године, о промени назива Старокатоличке-Западно православне цркве у Србији у Православно-Старокатоличку цркву у Србији, копију дописа Комисији за односе са верским заједницама САП Војводине, Старокатоличко-Западно Православног архиепископа Јована, са захтевом за регистрацију Старокатоличке-Западно Православне цркве од 26.06.1985. године, копију извода из матичне књиге крштених Западно Православне цркве од 28.06.1986. године, копију дописа Јована, Старокатоличанског Архиепископа Србије и целе Југославије, епископа београдског од 01.12.1985. године, као и копију дописа архиепископа Јована, Комисији за односе са верским заједницама САП Војводине, којим обавештава Комисију да је Старокатоличка црква у Београду променила назив и да ће се Старокатоличка жупа у Петроварадину звати: Старокатоличка-Западно Православна црква у Петроварадину од 03.12.1986. године. Тужени орган је, у поступку уписа верске заједнице у Регистар цркава и верских заједница, прибавио извештај Министарства унутрашњих послова Републике Србије, број: 01-2287/18-8 од 12.07.2018. године, који се односи на податке из службених евиденција, а тичу се евиденције пребивалишта, боравишта, тј. држављанства оснивача Православно-Старокатоличке цркве у Србији. Тужени орган је утврдио да поднесак има недостатке који спречавају поступање по њему, и то између осталог у погледу назива верске заједнице, па је позвао тужиоца да у року од 30 дана, рачунајући од дана пријема акта, те недостатке отклони, тако што ће из назива верске заједнице за коју је поднео захтев за упис у Регистар цркава и верских заједница брисати реч „Православна“ или да достави копију решења о упису у регистар, имајући у виду одредбу члана 21. став 1. Закона о црквама и верским заједницама, а како му је указано актом туженог број: 080-00-00318/2017-26 од 03.09.2018. године. Имајући у виду да, тужилац није уредио поднесак на начин како му је указано у позиву од 03.09.2018. године, са позивом на одредбу члана 59. став 2. Закона о општем управном поступку, тужени је одлучио као у диспозитиву оспореног решења.

Одредбом члана 18. Закона о црквама и верским заједницама (“Службени гласник РС”, број 36/06), прописано је да за упис цркава и верских заједница у Регистар Министарству се подноси пријава која садржи: 1) назив цркве или верске заједнице; 2) адресу седишта цркве или верске заједнице; 3) име, презиме и својство лица овлашћеног да представља и заступа цркву или верску заједницу (став 1); верске организације, осим оних из члана 10. овог закона, за упис у Регистар подносе Министарству захтев који садржи: 1) одлуку о оснивању верске организације са именима, презименима, бројевима идентификационих докумената и потписима оснивача од најмање 0,001% пунолетних држављана Републике Србије који имају пребивалиште у Републици Србији према последњем званичном попису становништва или страних држављана са сталним боравком на територији Републике Србије; 2) статут или други документ верске организације који садржи: опис организационе структуре, начин управљања, права и обавезе чланова, начин оснивања и гашења организационе јединице, списак организационих јединица са својством правног лица и друге податке од значаја за верску организацију; 3) приказ основа верског учења, верских обреда, верских циљева и основних активности верске организације; 4) податке о сталним изворима прихода верске организације (став 2).

Одредбом члана 19. наведеног закона прописано је да се у Регистар не може уписати верска организација чији назив садржи назив или део назива који изражава идентитет цркве, верске заједнице или верске организације која је већ уписана у Регистар или која је раније поднела захтев за упис.

Одредбом члана 20. Закона о црквама и верским заједницама прописано је да о захтеву за упис у Регистар Министарство решава у року од 60 дана од дана пријема уредног захтева и потребне документације (став 1); ако је захтев непотпун или је назив супротан члану 19. овог закона Министарство ће позвати подносиоца да захтев допуни или исправи у року од 30 дана. Ако захтев у наведеном року не буде допуњен или исправљен, Министарство ће одбацити захтев (став 2); верска организација пријављена по прописима о удружењима која не поднесе захтев за упис у Регистар у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона неће се сматрати верском организацијом у смислу овог закона (став 3); Министарство доноси решење о одбијању захтева за упис верске организације у Регистар ако су њени циљеви, учење, обреди или деловање супротни Уставу и јавном поретку или ако угрожавају живот, здравље, слободу и права других, права деце, право на лични и породични интегритет и право на имовину (став 4); при доношењу решења о захтеву за упис у Регистар Министарство узима у обзир и одлуке Европског суда за људска права, као и управне или судске одлуке у погледу регистрације или деловања одређене верске организације у једној или више држава чланица Европске уније (став 5); уписом у Регистар верска организација стиче својство правног лица (став 6); уколико Министарство не донесе решење у року из става 1. овог члана сматраће се да је одобрен упис верске организације у Регистар (став 7).

Према оцени Управног суда, код овако утврђеног чињеничног и правног стања ствари, тужени орган је правилно поступио када је оспореним решењем, након што је правилно и потпуно утврдио чињенично стање, без повреда правила поступка, одбацио захтев тужиоца А.А. из ..., за упис Православно - Старокатоличке цркве у Србији у Регистар цркава и верских заједница, и за такву одлуку у образложењу решења дао

довољне и јасне разлоге које, у свему, као правилне и на закону засноване, прихвата и овај суд. Ово из разлога што је тужени орган указао тужиоцу на одредбу 19. Закона о црквама и верским заједницама, и позвао га да отклони недостатке у захтеву тако што ће из назива цркве избрисати реч „Православна“ или да достави копију решења о упису у регистар, сходно одредби члана 21. став 1. Закона о црквама и верским заједницама, али тужилац није поступио по позиву за исправку поднеска, па је оспореним решењем тужени орган његов захтев правилно одбацио.

Ценећи наводе жалбе, које тужилац понавља и у тужби, да су у Регистар цркава и верских заједница већ уписане верске заједнице са сличним називом, тужени орган је, по оцени суда, правилно нашао да су неке од њих у Регистар цркава и верских заједница уписане самим Законом, као традиционалне цркве и верске заједнице, и да су баптистичке цркве у поступку уписа, доставиле решења из ранијег регистра, као и уверења из катастра непокретности, на који начин су доказале да су под тим називима биле уписане у раније регистре.

Суд је нашао да оспореним решењем није повређен закон на штету тужиоца, да наводи тужбе нису основани и да су без утицаја на другачију оцену законитости оспореног решења, јер тим наводима тужилац није довео у сумњу чињенично стање, нити је навео околности или доказе који нису цењени у управном поступку, а који би могли да буду од утицаја на другачије решавање ове управне ствари.

Како оспореним решењем туженог органа није повређен закон на штету тужиоца, суд је, на основу члана 40. став 2. Закона о управним споровима, одбио тужбу као неосновану, одлучујући као у диспозитиву пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
Дана 03.03.2022. године, III-7 У. 20598/18

Записничар
Весна Апарац, с.р.

Председник већа-судија
Нада Балешевић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

КСВ